

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogora rastu naše stvari, a nesloga sve pokvari“ Hr. Pet.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: VIA TORRENTE br. 12. —

Nepodpisani se dopis ne tiskaju. Priposlana se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglaš. od 8 redakih stoji 60 novč., za svaki redak više 5 novč.; i u slučaju opetovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šalju poštom naplatom (bezno postalo) imena, prezimena i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dodje u vrijeme, neka to javi odpravništvo u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvana naplaćuje: «Reklamacije». Dopisi se ne vraćaju ako se i ne tiskaju. — „NAŠA SLOGA“ izlazi svakog četvrtka na cijelom arku. Novci i pisma šalju se na uredništvo ili odpravništvo. Nobjiljgovani listovi se ne primaju. — Predplata s poštarinom stoji 6 for., sa soljake 2 for. na godinu. Razmjerno fr. 50 i 12 za pol godinu. Izvan carovine više poštarina. Na malo 1 br. 5 novč.

POZIV NA PREDPLATU.

Primiše se eto koncu i šestnaesta godina, što našim rođakom nam rođa. Na koncu godine valja da obračunamo sa našim dužnicima i vjerovnicima. Da uzmognemo drugima zadovoljiti, molimo sve naše dužnike, da učine čim prije svoju dužnost.

Pozivljemo ujedno sve naše dosadašnje predplatnike, da se iznova predplatom oglase te da našem listu i novih čitatelja pribaviti nastoje.

Predplata s poštarinom stoji za cijelu godinu za imućnije for. 5, a za seljake for. 2. Za pol godine polovinu. Izvan carovine za poštarinu više. Novce nevalja šaljeti u pismu, jer je predrago, nego poštarskom naputnicom. (Vaglia postale).

Uprava »Naše Sloge«.

Interpelacija

g. Spinčića i drugova, postavljena u V. sjednici istarskoga sabora dne 4. decembra 1885.

Visoko c. kr. namjestništvo u Trstu odlukom 9. decembra 1859. br. 18240 dozvolilo je, da se sagradi nova cesta, koja bi vodila od Novavasi kroz Sv. Petar do pokrajinske ceste, vodeće iz Pazina i Pulja u Trst i do kotarske ceste «del bosco» vodeće u Piran.

Odnosni trošak, na temelju iste odluke, imala bi nositi sa 2000 for. a. vr. kotarska blagajna, bez da bi bilo obdano Sv. Petar i Novavas dužno povratiti tu svotu, a ostatak iznosa — preko 2000 for. — imao bi se razdijeliti među sve one, koji kao posjednici ili obrtnici u Novojvasi i Sv. Petru plaćaju kakav javan porez.

Iznos, koji se je imao tako porazdijeliti, imao se je platiti u trih obrocih tečajem godinah 1860. i 1861.

Videć u odluku i osvjedočeni o potrebi ceste o kojoj se razpravlja, podpisani časte se upraviti na zastupnika c. kr. vlade sljedeću interpelaciju:

1. Jeli poznato visokoj ces. kr. vladi, da se cesta, koja bi vodila od Novavasi kroz Sv. Petar do pokrajinske ceste vodeće iz Pazina i Pazina u Trsti za koju se je odlučilo odlukom visokoga c. kr. namjestništva u Trstu 9. decembra 1859. br. 18240 iznos od 2000 for. iz kotarske blagajne, dočim se je ostatak imao porazdijeliti među posjednike i obrtnike u rečenih občinah, nije još sagradila?

2. Jeli još valjana ta odluka, po kojoj bi imala kotarska blagajna nositi 2000 for. odnosnoga troška?

3. Jeli kada bio razdijeljen iznos ostataka troška i plaćen, kako je ustanovljeno istovisokom odlukom?

Spinčić, Jenko, Zamlić, Laginja, Krizanac.

Istarski sabor.

III. sjednica 1. decembra.

Prisutna 23 zastupnika, medju njimi skup g. Dr. Flapp; tršćanski i krčki biskupi javljaju, da su zapriječeni doći k sjednici. Predsjedništvo razdijeli zastupnikom:

1. Proračun zemaljske zaklade
2. Izvješće o dielitbi Buzeta.
3. Osnovu zakona, kojim se mienja S. 63 rovinjskog statuta.

4. Izvješće o dielitbi obdine Krk. Z. tim se izručilo nekoje molbe dotičnim odborom. Zastupnik g. Sbiša javlja, da nemože doći u sabor jer je protj njemu zavedena iztraga od političke kotarske oblasti.

U ime finančalnog odbora izvješćuju gg. Campitelli, Venler i Bubba; u ime školskoga gg. Gambli i Spiničić; što bi sve bez promjene poprimiti. U ime političko-gospodarstvenog odbora izvješćuju g. Fragliocomo. Primljene blahu osnove zakona o gojilbi i pašnji kozuh; o zaštiti zemljišta; o šticenju divljadi i o šticenju poljskog gospodarstva.

Kod osnove zakona o dozvoli za lov predložio je g. Jenko kod specljalne izprav. jedan izpravak. Po ovom zakonu imadu se upeljati za Istru lovačke karte po f. 2. Dohodak od ovih karatah i gloh za prestupke pripasti će gospodarstvom za drugom, a gdje tih nema, kulturnomu savjetu.

Kod S. 5 ovog zakona predložio je g. Jenko, da bi se dodale riječi »u zemaljskih jezicah«. Paragraf ovaj opredjeljuje, da se doputnice za lov izdavaju po uzoru, prilozenom zakonu. Uzorak taj je sastavljen samo talijanski. G. zastupnik naveo je, da usljed S. 2 imaju dopustilice dieliti c. k. kotarske oblasti a izkustvo nas uči, da c. k. kot. glavaletva u obće pesve preziru slavenške zemaljske jezike, dapače i tada kad zakon porabu istih propisuje. Kotarskim glavarstvom doći će upravo dobroh ovaj S. ako se prima kako to odbor preporuča. Tim potrebnije je, da njim se kaže jasno u kojih se jezicah imadu dopustilice izdavati budući da c. k. političke oblasti ne samo to preziru zemaljske jezike već nam takođerj upravu narjavnuji nemštinu, koja nije bar u Istri zemaljski jezik.

G. Zamlić polupro je taj predlog te gospodi od većine talijanski tumačio predsjedgovnik slovenski govor. Ali izvjestitelj g. Fragliocomo reče, da se nemože obzirati na naobrazložen (i) predlog.

O predmetu govorio je i sam predsjednik g. Vidullić naglasivajući, da je dužnost vlade prevajati zakone u zemaljske jezike te u njih uređovati (a zem. odbor komu je govornik predsjednikom, neima tu dužnosti? Op. slazara). I zastupnik Dr. Laginja zagovarao je predlog svoga drugu. Za njim uzao je riječ g. Ellusobeg, koji spominje, da imae već slučajevah, gdje je namjestništvo sprovodilo za prevode u zem. jezicah onim zakonom, koji bijahu zasnovani u talijanskom jeziku. G. Laginja odgovara potonjemu, da se izdaju ovrjovnice zastupnikom samo u talijanskom i njemačkom jeziku te pokazuje kako je opravdan predlog g. Jenka.

Ovaj predlog bijše ipak zabađen jer su za nj glasovali jedino zastupnici manjine i par Talijanah.

Kod S. 6, koji govori ob onih, kojim se nesmilju izjaviti doputnice za lov, zamoli riječ g. Spiničić.

Točka bi toga S. govori, da neimaju radnici dobiti dozvole za lov, protj čemu govori naš zastupnik iztečući, kako bi bilo nepravedno oduzeti to pravo jednomu toll važnomu razredu pučanstva. On pita: zašto se nobi dozvolilo lovitl domaćim radnikom, kad se to dopušta tudjincem?

Njemu odgovara g. Campitelli, da je to pravo uduzeto samo onim, koji žive od dovoilce dakle ljud siromašni, kojim bi lov više škodio nego li koristio. G. Krizanac zagovara predlog g. Spiničića jer da bi radnici lovitl sunio tada kad nebudu u poslu.

Predlog ovaj, da se natma neogruntiraju pravo lova samo na bolje stojećih razredu pučanstva, bijaše takođerj zabađen.

Izvestitelj Dr. Mračob izvješćuje o molbi druživa tršćanskih lovacah, da se promieni doba, u kojoj se nesmilje lovitl te da se u tom postigne sporazumak sa zakonik, koji vlade za Trst i Goricku. Predmet se odustupa zem. odboru sa valogom, da se dogovori sa zem. odborom Trsta i Goricke u taj stvari. Tim bi zaključena sjednica.

Zastupnici imadu jur u rukah sljedeće zakonske osnove:

O dielitbi obdine Buzet u dvie obdine Buzet i Lanišće. —

O dielitbi obdine Krk u dvie obdine: Krk i Punat. —

O uređenju službe šumskih čuvarah.

O pošumljenju istarskoga kraasa.

O promjeni gradskog statuta u Rovinju.

O lovu piteah.

IV. sjednica dne 3. decembra.

Prisutni: Zemaljski kapetan, vladni zastupnik i 23 zastupnika.

Zapisnik posljednje sjednice bi odobren. Gosp. skup Flapp javlja, da nemože doći u sabor radi posla.

Obdina Karkavce molli za pomoć za gradnju ceste.

Primaju se u trećem čitanju zakoni razpravljeni u prošloj sjednici.

G. Campitelli izvješćuje u ime finančalnog odbora o proračunu zaklade desetinah za god. 1886. On predlaže:

1. Da se odobri proračun taj za god. 1886. u svoti od 108.759 for.

2. da se prihvati namet 12 po sto na sve izravne poreze.

Prvi dobitl riječ g. Laginja. On govori hrvatski i talijanski vrlo obširno spomloju juć, kako pojedini kotari redovito uplaćuju ili su već skoro uplatili desetinu a drugi nisu skoro ništa uplatili. Sjeća, kako se sada na jednom neutilosrno utjeriva ogromna zaostatika desetine te izriče želju, kako bi bilo pravetno, da bi se zaostatici od desetine posebice za svaki kotar po dielili i to naposa, da bi se odlučilo dug pokrajine, dug privatnim i dug državi za predumje do g. 1875. Na koncu predlaže:

1. Da državni erar preuzme na sebe dug privatnih osoba u Istri, koji je nastao od odkupa desetine i koji iznosi koncem god. 1883. svega 580041 for. te c. tjera taj dug ujedno sa državnim porezom više godinah tako, da dobije 4 po stotera a 2 po sto da ostanu na o glavnice.

2. Zemaljski dug neka se izplaćuje sa namesti na izravne poreze u jednakoj mjeri za svu pokrajinu i

3. da se povratl državi dug bez interesu u iznosu od 416.000 for. i 90.000 for. posude, primljene kasnije kako bijaše spomenuta pogodba udljena, neka se razpiše u pojedinih poroznih kotarih takav namet, koji bi odgovarao čitavomu, privatnomu dugu, koji postoji u pojedinih kotarih, jer bijahu uzete rečene posude jedino za to, što nisu privatni dužnici izpunjavali svojih dužnostih.

Njemu odgovara član zem. odbora g. Petris. Prem se je vidilo, da se je bio pripravio na razpravu što su svjedočili i spisi, koje je sobom o tom donio, ipak bijaše njegova obrana vrlo nesposobna i površna. Medju svojimi spisi našao je i nekakav odrezak neke hrvatske novine, kojim je predstavio manjini, da se o njim pisanjem nevrleja samo zem. o i sabor već dapače istoga cesara i min (?!), jer je napereno proti zakon, koji potvrđen od cesara po savjetu ministra.

G. Laginja odgovara preigovora! da je on sam dosta proučavao ovo pitanje da žali što isto nečine i gospoda većine, koja pokazuju svojimi govorima, da je stvar malo poznata. Na predbačivanju g. Petrisa nije hotio niti odgovoriti držeći to valjda nedostojnim. Većinu je takođerj uvjeravao, da bi njoj pitanje rado i bolje razjasnio ako se zem. sabor pretvori u planarnu konferenciju jer nemože toga u javnoj sjednici učiniti.

Predsjednik g. Vidullić ogradjuje se odlučno proti riečim g. Laginje te ga sjeća, da mu je imunitetom zajamčena i slobodna riječ na što reče g. Laginja, da mu je to dobro poznato, nu da on nekani za nikoga kostaui iz ognja vaditi.

G. Petris osvrće se opet na govor g. Laginje nu nemože ga pobiti na kojekakvih doskočicama. Pošto je jošte govorio g. Campitelli u prilog g. Petrisa i proti predlogom g. Laginje, zaključena bi razprava.

Očekivalo se sveobće, da će dati predsjednik predmet na glasovanje, kad na jednom ustane i zamoli riječ zem. predsjednik i prvak talijanske većine g. Amoroso. On priznaje, da je pitauje o desetini prava pošast, koja će se prenašati od koljena na koljeno. Spominje kako se je ovo pitanje uredilo u Kranjskoj, da su sam svim u tom ruka vezane itd.

Predsjednik stavi za tim na glasovanje predlog odbora, koji bi većinom glasovah primljen. Prije nego se prešlo na glasovanje o predlozih g. Laginje zamoli za riječ opet g. Amoroso te predloži, da bi se o posljednjih predlozih glasovalo posebično jer da on nije protivan, da se poprini prvi predlog. G. Laginja protivl se tomu dieljenju predlozih, nu pošto je još govorio g. Campitelli u smislu g. Amoroso, prem je prije proti predlogom govorio, dao je predsjednik posebice glasovati o I, koji bijaše primljen dočim je za II i III. gneovala manjina i dvojica Talijanah.

Za finančalni odbor izvješćuje g. Campitelli u to o obračunih zem. zaklade god. 1884. Svi predlozi bijše prihvaćeni.

koji iznaša for. 151,023 izdatka a for. 34159 dohodka i for. 116,864 pomoći iz zem. zaklade.

U 1/2 sata zaključio predsjednik sjednicu i urede drugu za sljedeći dan u 11 satih.

V. sjednica dne 4. decembra 1885.

Predjašnja sjednica održavana dne 3. decembra bila je zaključena u 1 uru poslije podne bez da se je izcrpio dnevni red. Činilo se je, da predsjednik ne bijaše baš dobro volje; a u vrijeme sjednice čitao je ozbiljno nekakve spise. Hotje zaključiti sjednicu rekao je, da će se u sljedećoj dne 4. decembra razpraviti ostavše točke dnevnoga reda naime: prošnja Ivana Antonini za odelu mirovinu, prošnja za povećanje plaće učiteljem u Pulju izvešće političko-ekonomičkoga odbora o prošnji porezovne občine Klemenje, da bi visoki sabor kod ministarstva za poljudjelstvo podupore utok tičući se pošumljenja trčanskoga Krasa. Nadalje, da će se razpravljati zakonske osnove o razdijeljenju obdne buzetake u buzetsku i laničansku, obdne vodnjanske u vodnjansku i savršantsku, obdne krčke u krčku i puntarsku, o promjeni jednoga §. Statuta grada Rovinja i o šličenju ptičah, (točka koja bijaše izostala u III. sjednici rad bolesti izvjestitelja dra. Candolani).

Čim je pročitao u talijanskom jeziku interpelaciju podnesenu u hrvatskom i talijanskom jeziku od gg. Spindića, Jenka, Zammlca, Laginja i Križanec glede neklih novcah za gradnju ceste Novinyas-Sveti-Petar do glavne ceste, prošio se na točku dnevnoga reda. (Interpelacija, na koju izjavi vladni povjerenik, da si pridržaje pravo odgovora, donasamo na prvom mjestu).

Preko molbe učitelja Antonini prošio se na dnevni red bez debate. Prešlo se je na dnevni red i preko molbe za poboljšanje plaće učiteljem u Pulju, ali ne bez debate. Zagovarao ju je zastupnik Eiluschegg a protiv njoj govorio je dr. Campitelli i referent školskoga odbora. S jednim glasom većina bila je začuvena.

Predlog političko-ekonomičkoga odbora da se prošnja porezovne občine Rionanija odupre, bio je primljen jednoglasno.

Na to je predsjednik pozvao g. dr. Costantini, da izvjesti o zakonskoj osnovi o obdne krčke u krčku i puntarsku. Na osnovi protivio se je zastupnik dr. Laginja. Rekao je, da je osnova učionjuna o političkoga glodlišta. Ono što se navadja njoj u prilog, naime, da ima jedna i druga obdina čim uzdržavati se, dakle pravo na obstanak i dovoljno inteligentije za upravljati se, ono da je obdinstvo i onda kada se jli je bilo saružilo i kaanjje kud su tražili razdijeljenje. Sada, koliko je njemu poznato, da ga Puntari ne traže. Oni su zvejevali poljeduju, pak hoće da obdnom vladaju košto su dosad vladali oni, koji su imali većnu. Drugi je razlog, veli dalje, a kojega je on protiv dlijeljenju, što imadu Puntari i Korničani mnogo posjeda u porezovnoj obdini krčkoj, pak će morati plaćati namete krčkoj obdini, koja će se sve manje moći uzdržavati.

Gospodin Laginja govorio je hrvatski i samo hrvatski u toj stvari. Digo se je g. Eiluschegg i konstatirajuć, da je razumio što je prvi govorio, zagovarao je zakonski predlog a toga, jer bijaše uvijek nemirah između Krčanah i Puntarah, jer su jedni i drugi često prošli za razdijeljenje, a što ga sada više žele Krčani nego Puntari uzrok je, jer su Krčani bili od Puntarah mnogo put napadani, a nikad ovi od onih.

Odgovarajuć mu g. Laginja konstatira iz njegova govora, da je sam bio kapetan pak i zastupnik pak da nije ipak nikad zagovarao toga predloga, da to sad čini kad je u pogibelji talijanstvo Krčanah.

G. Eiluschegg replicira.

Dr. Campitelli reče, da sabor uvijek gleda što je pravo te se neda viditi pristranikliti motivi.

Dr. Costantini spomene, da ne treba braniti predloga, kojega je podupore tako liepo g. Eiluschegg, dodaje samo, da je predlog zakona tim potrebitiji, ako se ima njim očuvati talijanstvo Krka.

Predlog bio je dakako, primljen većinom glasovah.

Kod zakonske osnove o razdijeljenju obdine vodnjanske u dvie razprave. S. Vicenti, Bok

Stokavel, da imadu blizu 70.000 svoga občinskoga zemljišta, a u S. Vicenti, da je više inteligentije nego u mnogih drugih većih mjestih Istre. Ljudi žele odijeliti se, začovojimo njim. I zadovoljilo se (komu) Zak. osnova primljena.

Dr. Laginja veli, da bi se u zakonu samom imala pisati imena onim pravopisom k kojega jeziku spadaju po svojem korjenju reči. Predsjednik g. Vidulich, koji u obče bi reći, da nije dobre volje; odgovori mu razko, da mu je već rekao onomad, da je jezik kojim se razpravlja u ovom saboru i kojim se redigira njegove odluke talijanski, i pak da su imena onako pisana kako su zem. odboru priljepila.

Predloženom zakonskom osnovom promjenjuje se §. 53. Statuta grada Rovinja, po kojem ima biti nastavljen magistrat iz načelnika i dviju odbornikah, iz tajnika, koji mora biti sposobljen kao i državni činovnici političko-upravne struke, kao takodjer iz blagajnika i iz drugih pomoćnih osoba. Zaprečena načelnika zamjenjuje prvi odbornik, jednoga i drugoga druž odbornik. Tajnik i blagajnik imadu biti imenovani, redovito, doživotno. Ipak slučajno je vladu imenovati evake vrsti činovnike privremeno na odlučno i neodlučno vrijeme.

Ta zakonska osnova bila je primljena bez debate.

Čim je to svršilo, gosp. predsjednik reče, da će zakon o šličenju ptičah kao i još ostali predlozi slunofalnoga odhara doći na dnevni red u ponedjeljak. Na talijansko strane čulo se glas: a zakonska osnova o razdijeljenju Buzeta? Predsjednik kao nekako smeten reče nešto drugo pak nastavi, da će se o Buzetu drugi put razpravljati.

G. Spindić je još upitao o kojoj uri će početi ponedjeljak sjednica, a g. predsjednik odgovori, da o 10. (svaki put dosad počelo se o 11. ili kasnije).

Taj postupak g. predsjednika bio je nekako čudan, nerazumnačiv.

Bilo je jedva pot ure poslije podne; zakonsku osnovu o dieljbi Buzeta kao i onu o šličenju ptičah bio je ustmeno postavio na dnevni red za u sjednicu. Gospoda izvjestitelji reč bi bili su pripravnih s izvještajem. Osnova o dieljbi Buzeta bila je oglasna u predjašnjoj sjednici na prvom mjestu i tiskana odmah od početku, dočim je ona o dieljbi Vodnjana, spomenuta već u prvih sjednicah, bila samo litografana. A sad se ju pri svem tom nada na razpravu. Što to znači? Najbrže da je pretvrda kost. K tomu dr. Laginja obavjestio se je prije sjednice kod računarskoga odelu o trošku za ceste Buzet, Draguč i Buzet-Roč, za koje ima odelokupna občina buzetska plaćati velike namete. Lanišće se hoće odijeliti, ono neima koristi od onih costah. Što s plaćanjem? To se je valjda vrslo po glavi. A možda i što drugo. Netreba zaboraviti, da su lani odbili prošnju za dieljbu i da obdnari ne žute.

Komičan bio je svršetak sjednice. G. Jenko se ustane i reče slovenski, da je već jučer oglasio g. predsjedniku samostalan predlog i da ga želi probičiti. Predsjednik gleda Jenka, Jenko predsjednika. Iz toga neugodnoga položaja izbavio ga Laginja opetujuć talijanski što je Jenko slovenski rekao. Primao je predlog obrazložen slovenski.

Predsjednik nije obrazloženja pročitao nego samo predlog, preveden na talijanski. Predlog ide na to, da se nastoji o ustrojenju mjesta drugoga kanceliste kod kot. suda u Podgradu. Bio je poduprt ne samo od Hrvatah nego i od nekili Talijanah.

DOPISI.

Krk koncem novembra 1885. Nakon četirih godinah svojega načelnikovanja naš Todor dao se sklonuti na izbor novoga občinskoga zastupstva. Taj čin bi izvršen 6. 7. i 8. studenoga prošle godine. Čitatelji »Naše Sloge« znaju već kako su se ti izbori obavili i kako se je latinska nevjera pokazala tom prigodom u najliepšem svjetlu: prekršila je u času za povoljnom nagodu sklopljenu sa Puntari i Korničari. Protiv izborom bilo je i a jedno i a druge strane.

Visoko namjestništvo, riešavajući utoke priznalo je, da izboru I. tela nema nikakva priča, ali s razloga što izboru u II. i III. telu nisu bili zakoniti, razplatio je izbore i za I. telo.

Izbornici »svoga tela, kojim su bile poznate mnogobrojne riešitbe upravnoga sudišta, gdje je, rekao bi uzakonjena ustanova, da ništetnost izbora u II. i III. telu ne vuče »za sobom« ništetnost izbora I. tela, da ako se ukioe izbor u II. i III. tela, ne može se ukinuti i izbor I. tela, ikad je zakonito obavijen i da se ne može razpisati izbore za jedno telo, ako ovo nije prije nezakonitim proglašeno zbog nezakonitosti svihseh se pri glasovanju u istom telu — ti izbornici utekli su se tamo najviše sudištu nek potvrdi što je već sto puta kazalo.

Na njihovu pritužbu bila je uređena javna razprava za 21. listopada.

Iza suhoparnoga odgovora visokog namjestništva i iza toliko prvih riešitbah nisu dovjili, da bi moglo upravno sudište u ovom slučaju drugče sudiiti, al ipak se je to dogodilo!

Kako ni visoko namjestništvo, tako nije ni upravno sudište pronašlo nikakve nezakonitosti u izboru I. tela, ali sasvim tim je podnesenu pritužbu odbilo kao neosnovanu.

Svoju riešitbu obrazložio ovako: »Ako se uništi izbor svih telah, koji su prije glasovali, tim se mienjaju okolnosti u kojih se izvršio izbor onoga tela, koje je bilo kaubje na redu.

Tako po §. 21. občinskoga izbornoga reda svatko slobodno glasuje za pojedino birače, ne pazed na to, kojem telu pripada i po §. 30. ne računaju se nikomu koj je bio izabran u jednom od prvih telah, glasovi kaubje zadovoljeni. Tim je svatko po zakonu prihližen, kad glasuje u II. i I. telu, da se obazre na glasovanje u u III. odnosno u II. telu.

Jasno je, da je i u ovom slučaju mogno tkogod od prvoga tela imat na umu da podieli svoj glas jednoinu od onih, koji su jur bili izabran. To se je moglo postići jednlo tim, da se pruži prilika i onim u I. telu neka iznovice glasuju, a napadnuta odluka je baš to namjeravala, s toga ju se kao zakonitu priznaje.

Ovo je, kako čitatelji vide, vrlo lepo i mi to poštuemo, jer je sudacka osuda strankam zakon, ali budi nam prosto ovdje navesti drugi slučaj.

Godine 1879. vršili se občinski izbori u Przemišlu u Galičkoj. Usljed uloženihi utokah odnesje namjestništvo uništio je izbore II. III., a potvrdio izbor I. tela. Protiv ovakovo odluci podnesli su nekoji izbornici pritužbu, koju su na vlas onako obrazložili, kako je vis. upravno sudište obrazložilo riešitbu izrečenu u našem slučaju. Ipak riešitbom 22. siečnja 1880. br. 148. Upravno sudište odbilo je njihovu pritužbu kao neosnovanu, jer da ograničenost u glasovanju nije dostatan razlog, da se uništi izbor I. tela, kojemu neima prigovora.

Tako je junak neka složiti te dvle riešitbe.

Ovako se je našem Todoru posredilo da započme i šestu, razumijete šestu godinu svojega načelnikovanja. Nadamo se, da mu je to zadnja, a s njim i njegovom braćatom kumu de . . . Dešantiću, koj se već takodjer šest godina šepri u obdini haščanskoj. Od visoke vlade pitamo samo jednaku pravicu i ništa drugo nego pravicu: drugo ćemo naći i postići sami.

Martinsčica mjeseca novembra 1885. Jednakišti dao t. m. puno ča se godina sladko spomniti u ustijuh ovog pučanstva. Ne samo da taj dan dolazi sv. Martin, miestni odvjjetnik, radi čega je svake godine znameniti, već je ljetos i zbog druge okolnosti dostojan spomenka, da se u javnosti doneše radi riecke i izvanredne svetčanosti baš taj dan obavljene. Puknuo na brzo glas, da će taj dan mladi redovnik tretoredac sv. Frane v. č. otae Frane Fatuta Cresan, prvu sv. misu odpevati. Naš Frane dojde ovamo još 6. tek. da se pripravi za dan, kada hude prikazati prviput prečistu žrtvu nebeskomu otcu. Već 8. 9. 10. tek sa slavljenjem zvonovah navješćivao se dolazak radostne svetkovine na koju v. č. o. Ljudevit Brusić manastirski

nastojnik najuljudnije pozva okolišne župnike i nekoje odličnije ličnosti iz naroda, ali i sam narod iz bližine toliko navrli, da ga nije puno vremena toliko bilo na okupu. Nadodje dakle i 11. studenoga. Bog nas ovaj dan liepim vremenom obdarilo, kakovog više dana nevidjesmo. Već iz rana pozdravljali zvonovi našeg mladomienika, te vjugalj se barjaci gonjeni lagabimni sjevernjakom. Slavulci na manastirskoj crkvički kazahu vjernikom mjesto slavlja. Crkvica u najliepšem rubu odjevona prilikovala zaručnici u nabožnom »mislu«. Kucne 10. sat i eto svi nazočni upiraju oči u ota Frane, koji iz manastira izlazi u misličkih haljinah pratjen od više svećenikah i u poslužbi manastirskog novotika te djakona i podjakona. Križ je imasantnu povorku sluga božjih predvodio, za kojom je mladomienik ponizno na odvažno stupao i s ostalimi unišao u svoju crkvicu da započme pred žrtvenikom najsvetiji čin naše viere, sv. misu. Jedva umukli zvonovii eto se opet na slava u višnih javljaju, koju mladomienik sa štitim i gromkim gluosom zapleva. A kako i nebi stalnim glasom zaplevao pjevač i glasbenik? Prigodno je slovo držao v. č. g. Mat. Zahija župnik u Orlecu, na čigove rieči mnoga je suza žalosnoica kapnula, osobito kad dirnu u žive slušateljstvo sa uspomenom živih i mrtvih. Kroz sv. misu dielili se darovi, koji su bili, recimo istini na čast, bogati. Po svetoj misli pako čestitanju, veselju nije bilo ni kraja ni konca. Tada tekar sjevnule su one melodičke pjesme hrvatske i litinske običene o zidove manastirske.

Poslije produžena pjevanja mise, mnogim malokasale sile i bilo se tielesno ukriepiti. Prijatelji sjedohše za stol. Nadravnica bilo toliko, koliko i odličnjaka sve raznog predmeta i smiera. Nesamje se ipak jednu premućati, koja je bila izgovorena u pohvalu u svakom pogledu hvale dostojuom mn. čast. povjereniku Tretoredacah Benku Zgonbiću. Komu i sada kličemo: Promicao i prošlavio u zdravlju još mnogo godinah tretoredsku svoju državu. Tom se prigodom pročitala jedna oda, čestitka našem mladomieniku dospjela iz Dalmacije, koja se većma odlikuje i poletom duha i divotom misli.

Nu skoro da nismo zaboravili na majku mladomienikovu. Rodjena je creakinja, udova, odjevona u haljinah kako i ostale domaćice u crnu. Ona taj dan nije zalsto tim pamet svoju zabavljala nego s jedincem svojim toli ljubljenim. Srce njoj od radosti kipllo, duša joj se od zanosu uzigrala. Ona je mati, koja materinski čuti sa svojim sinom, kojoj se iz hardnosti radujemo i čestitamo, te i njoj iz dubiljne srca vičemo: Ugledale se u tebe . . . i druge matere, te radjale kano i ti sinove za vjeru i dom. A Tebi v. č. o. Frane: Bog te pozivlo dugo i dugo, da braniš istinu i slobodu, čast viere i naroda.

Nezabvaliti bismo bili, da se ovom prigodom nesjetimo i našeg obćeljubljenog prijatelja i vatrenu rodoljuba v. č. o. Ljudevita Brusića, koji je baš redkim požrtvovanjem nastojao i brinuo se, da što sjajnije izpade prigodna svetčanost, za koju mu vratjamo iskrene priznanje i duboku hvalu. U svojoj skromnosti kumovao mnoge godina mnogim mladomienikom. Y.

Pogled po svijetu.

U Trstu, 9. decembra 1885.

Austrijski zemaljski sabori razpravljaju marljivo, u koliko njim to djelokrug dopušća, o nutarnjih zemaljskih pitanjih. Od svih saborah riečio je svoju zadaću najprije istarski sabor. O teklu razpravah izvješćujemo na drugom mjestu. Imati ćemo jošte sgodne, da o tom govorimo, a za danas konstatiramo, da se je vriedna talijanska većina protivila svim predlogom-manjuse t. j. naših zastupnikah. Za nas najvažnija pitanja riešena su protiv volji i interesu pučanstva, a ta jesu: dioba trih istarskih obdnah, t. j. Krka, Vodnjana i Buzeta. Čudno nam je što su se istarski Talijani dali na dioljenje onih obdnah, koje su sami ustrojili i spojili, a još nedavno proti

djubi bili. Nu kao što imade svaka stvar svoj razlog, tako ga imade i postupak naših susjedah. Mi poznajemo taj razlog, a oni ga netaje.

Austrijski poslanik na srbskom dvoru grof Khevenhüller, koji je zaostavio pobjedonosne bugarske četa u ime austrijske vlade, boravio je prošlih danah u Beču, da izvesti vladu o stanju na Balkanu. On se je vratio na svoje mjesto u Beograd, a najnovije vijesti javljaju, da se jur nalazi u Nišu.

U českom saboru predlagao je njemački liberalac Plener, da se protagne izborno pravo i na one državljane, koji plaćaju najmanje 5 for. neizravnoga poreza. Nadalje predložio je isti zastupnik, da se po narodnosti urede sudbeni kotari t. j. gdje su Česi česki, a gdje su Nijemci njemački, jer da bi to mnogo miru i sporazumku doprineslo. Česki zastupnici nemogu biti sada za taj predlog, jer ide za tim, da se posvo odiedi kotar od kotara a poslije bi Nijemci mogli predložiti, da se podieli i kraljevina Češka u dva diela, kao što su to već u novinah porporučivali. Eto novog dokaza, kako svuda naši liberalci suglasno rade sa njemačkimi liberalci, t. j. dokle mogu neograničeno sa drugimi narodi vladati, dajmo tuđe ove bezdušno pod svojim jarmom a čim njim se vlada iz rukuh izgrao, odmah stanu jih dieliti i otopati, da jih oslabe i unište.

U utorak preminuo je dalmatinski namjestnik barun Jovanović.

Većina ugarskog sabora držala je konfereciju u kojoj je viećano o produljenju zastupničkog mandata. Odmah se povolio pitanju, da li mogu i hrvatski zastupnici sudjelovati kod glasovanja. Ministar Tisza izjavi, da to nemože biti, jer da se protiv ugarsko-hrvatskoj nagodbi a s druge strane, da se neima dati opoziciji oružje u ruke, kojim bi na većinu navalila, da je stvorila novi zakon pomoću hrvatskih zastupnikah.

U hrvatskom saboru stičava se bura svo to većma. Zakonske osnove o promjeni upravo biti će za koji dan skoro bez ikakvo promjone primljene. Predlog dra. Tuškana i drugovalj, da se stavi bana i odjelnog predstojnika pod obuzbu bijaše zabačen. Zastupnik barun Rukavina bijaše izključen iz sabora na 60 sjednicah, što je oštro šibao postupak predsjednika i saberske većine.

O gibanju na Balkanu dolaze vrlo različite i često protuslovese si vijesti. Jedni javljaju, da je opet došlo do okršajah između srbskih i bugarskih četah, drugi poriču to odlučno. Dopisnici jednih mađarskih novinah pripovijeda, da je govorio sa jednim diplomatom o stanju na Balkanu. Nagadja se, da je to bio sam grof Khevenhüller. Ovaj da je dopisniku kazao, kako se nalazi srbska vojska u vrlo žalostnu stanju, te da dvoje i sami častnici, da bi mogla imati nova vojna dohar uspjeh. Kralj da se nalazi u vrlo kritičnu položaju nu o njegovu odstupu, da neima ni govora. Bivši ministar rata Petrović odstupio je, a na njegovo mjesto bi imenovan pukovnik Franasović. General Horvatić preuzeo je zapovjedništvo nad glavnom vojskom. Srbija nije jošte odgovorila na pogodbe mira. Turska izjavljuje sada, da ona neće priznati ugovor mira, bude li sklopljen medju Srbii i Bugari, jer da pripada pravo jedino njoj postaviti pogodbe mira.

Italija je odpravila iz Masavah-ah egipatsko činovništvo i preuzela civilnu upravu u pokrajini. Ministar Robilant izjavio je u saboru, da Italija neće pustiti iz rukuh Masavah-ah

Izbori za englezki parlament iznenadili su i same Engleze. Liberalci predobili su kod ovih izborah liop broj mjestah te će valjda oni opat preuzeti vladu. Izabrano je do sada 315 liberalacah, 247 konservativacah i 73 pristašah Parnelovih, koji će biti važan faktor u novom parlamentu. Obavit se imade jošte 75 izborah.

Novo španjolsko ministarstvo sastalo se pod predsjedanjem kraljice. Ona želi uzdržati u zemlji mir te će proglasiti sveobće pomilovanje.

Na grobu

Mateja Bastiana,

vjeroučitelja, pjesnika, rodoljuba Istranskog, rođ. u Kastvu dne 5. listopada 1823., umro u Trstu dne 24. novembra 1885.

S zvonika opet tužno zvona bruje, Tlk. svježa groba opat grob nam zinu, Ostanci Matka gdje će da počinu, Sva Istra koga gorko oplakuje.

Haji teško nam — već žice mu ne zuje I zlatno pero nerazgumj tmlinu — Od nas se ravnio sad u vječnost vlnu, Gdje promovi nam priete i oluje.

Pa nreka, nreka — ubiti nas neće. Mi njegova vazuđu aličiti čemo trage, Prot oluji se borit iz sve snage, U bitku zgasit ljudski gad i smreč. I nama mora avanut bolje doba, Što davno već nam krati ljudska zloba.

A. K.

Franina i Jurina.

Fr. Čuješ Jure! kazao si mi negda, da si bio na Rošćini, a nisam imao vremena te poslušati; sadn mi je na ono došlo pak će mi bit drago čut kaj novega.

Jur. Bog ti daj mlr, vro onob da mi rečeš da si zadovoljan, donke čuj na to Ručko: maju mjesaca t. j. znaš kadu su bili na vratih vrtovojni mjeru je neki inžinir costu da Rozzo dno al Poggio.

Fr. Bog mi ne zmal za grleš čuješ po rečko: kade vr... je to ime Poggio na Rošćini ter poznam nekoliko one kraje ma za to novo ime nikad nisam čuo.

Jur. To mi ni briga zant, nego ti povijem, da hodeš po putu čuo sam inžinira nekoga tako izgovarati i tako ti je.

Fr. A ča ćeš tomu, to je ludorija, ter znam da... on se piše, promjenjivo, kako maršno vreme negda ovako — drugoje onako a ni jedno ni drugo nije pravo njegov pridevak, nego je od nekada bio neč drugo i po izgovoru svih je još i sada.

Jur. Dakle takov je vredan nova imena nači zemljah po Istri.

Fr. Neka je, on mora svoj pridevak ako će i poturčit, al neka pusti starohrvatska imena zemljah i poljah na Rošćini u miru, ter zna da ni isti njegovi sumišljenici u Roču neće reći Poggio, jer odakle je svuće se zove Pogje, a i sami potalijandenci kažu Polje al Rozzo a ne Poggio.

Različite vijesti.

Obćinsko zastupstvo može bit razpušćeno... Najdalje šest. Jedanah postie razpušćeno mora se naznačiti novi izbor. (S. ob. pokrajinskoga zakona, članak XV. čl. zakona 5. marča 1862.) Obćinsko zastupstvo buzetskog bilo je razpušćeno dne 5. augusta 1885.

Foreč, 7. decembra 1885. Našoj razprava o prorčanu bila je vele značajna. Zastupnici Spinčić i Laginja ostali su bez mitosti i obzira prvi osobito zemaljsku drugu državnu upravu, i dokazali su zakonitost iz kojihab, liko

se ide na zator Hrvatskoga i Slovenskoga puka u Istri.

U govorih pozvalo se je ravnio na Cesara, jer govornici nevjeroju, da je On obavješćen o pravom stanju stvari.

(Govore donesti čemo drugi put. Iz izvješća o večernjoj sjednici istoga dana, koja bijaše zaključna, viditi će se, koliko je to na većinu djelovalo. Toga dana kasno u večer poprimila se je po većini također zakonska osnova o dieljbi buzetske obćine u dva, sa sielom u Buzetu i Lanišću. Op. Uredništva).

Ivan Brečelnik, dekan i župnik u Hrušici preminuo je ovih danah u 74. godini. Pokojnik bijaše veoma ljubljen od svojeg puka, a cijenjen i štovan od mnogobrojnih prijateljah. Lihka bila zemljah šestilom starini!

Odlikovanje. G. Ivo Karabalić-Ljuskid nastovni namjestnik tajnik sava pridjeljen austrijskom poslanstvu na Cestini, odlikovan je vitežkim redom Frana Josipa I.

Predsjednik prizivnoga suda, G. Dr. Josip Dežulac nastupio je prošlog četina svoju novu službu te su mu se ovih danah predstavili svi po tređnjim činovnici.

Izbor u istarskom veleposjedu obavio se dne 5. l. u. u Poreču. Izabran je bio lubinski bilježnik G. Dr. Jakov Lius. Novi zastupnik poznaje dobro hrvatsko narječje, koje se govori na Lublinskih a kako čujemo od prijateljske strane, umotji on, da si prilastoji i naš kojiž-ivni jezik.

O novom šumskom povjereniku, koji dolazi u Puzin, doznanje nakon što od prijatelja sudeče: G. Fr. Doljan bavio se prije nekoliko godina vrlo uspješno sa pošumljenjem Krasa u trčanskoj okolici. Našim okolišnom je on još dobro u pameti kao pravvedan i vrsan činovnik i strukovnjak, a k tomu kao lakru rodoljub. Bio nam dakle dobro došno u našu Istru, koja treba u svakoj struci čestitih činovnikah. Njemu preporučamo već sad, da budu bludnom seljaku svuda na ruku a puk naš nek se pouzda u njega i neka sluša njegove natko i savjete, jer je razumno gospodrenje sa šumom vrlo čvrst temelj blagostanju svako zemlje.

Otvoren je natječaj na mjesto vjeroučitelja na trčanskoj građskoj gimnaziji. Plaća iznosa 1800 for. i 300 for. stanarina. Molbe se šalju trčanskomu magistratu do 5. januara 1886.

Potvrđena osuda. Branitelj odsudjenih knutavskih tabularah bio se prizvao proti prvaj odsudi na vrhovno sušitje u Beču. Ovo suđište nije uvažilo razloge branitelja već jednostavno potvrdilo prvu odsudu.

Slovenski i talijanski jezik u biskupskom konviktu. Sa zadovoljstvom javljamo, da su nekoga gospoda u biskupskom konviktu počeli podučavati slovenske i hrvatske mladeće u talijanskom a talijanske u slovenskom jeziku. Do toga je i moralo doći, jer neima zašto nekoga, koji nebi uvrijdo, da je u trčansko-koparskoj biskupiji svakomu inteligentnomu čovjeku a najpade svečaniku neobhodno potrebno poznavanje zemaljskih jezikanh. Nenauči li pako mladež već sadu nek je u školah ove jezike, teško će njoj to biti kad jednom u javni život stupi. Heće li tada vršiti svoje teško zvanje ili učiti potrebit jezik? Jer pako toga svatko za rana neuvjaja, sveta je dužnost onih, koji rukovode mladež i koji ju pripravljaju za buduće javno djelovanje, da ju oboružaju na vreme svimi dobrimi i potrebitimi reštvii, a medju ove spada i poznavanje jezik puka medju, kojim će danas sutra vršiti dužnosti a postolab i učiteljji.

Pak dočim javljamo ovu vjest na čast aj, upravi konvikta, nemožemo a da naglašemo kako nam je veoma žao, što se govore s vida pustilo hrvatski jezik, kojim se služi skoro polovica konviktaracah. Mi imamo ni najmanje jaini što se priča slovenskoj i talijanskoj mladeži s goda, da se temeljito upozna sa materjskim jezikom, dapače to odobravamo nu mislimo, da imadu na to pravo hrvatski mladeć. Slovenske i talijanske konviktarce podučije se u materjskom jeziku na gimnaziji. Ovi imadu s godu i izvan gimnazije usavršit se u materjskom jeziku, dočim su mladići hrvatske narodnosti u tom ostavljani sami sebi. Oni dolaze najvećma iz nižih gimnazijalnih razreda iz Pazina ili Rieke gdje su tekak počeli upoznavati se sa hrvatskom sielovicom te njim svim mnogo treba učiti prije nego li nauče temeljito svoj jezik. Neka nitko ne reče, da je ovim mladićem dostatno ako govore kojim hrvatskim dijalektom, jer se u dialektu nema podjele podučavati niti pridkovati već a čistom kojiž-vednom jeziku. Molimo dakle sl. upravu konvikta, da se i toj pravvednoj želji zadovolji: a da se nekadu moralh budu naši svećelci na nekoga tužiti, kad njim bude istakli rečju i perom nu obradu vjera i naroda. **Tko ima pravo?** G. Ivo Vičoda iz sv. Martina kod Buzeta dobi dne

20 marča 1885. naloz. da "plati polag zakona od 13. junija 1880 vojničku taksu za god. 1884. u iznosu o. l. for. Viroda pođe u Buzoin, plati u poreznom uredu dočičnu avotu al porezni blagajnik nehtjede primiti 1. for. već zahjehaše 2. for. Viroda otidje neplativ truzena 2 for. Njegov platežni naglas doslovese "Si commissura la tassa militare per l'anno 1884. da pagarsi per Giovanni Viroda di Matteo. Francišk Nro: di casa 74. giusta li S. l. punto secondo la classe 14. con florin 2000."

On se obratio na nas molbom, da upitamo nadležnu vlast: koga li mu je poslušati t. j. platežni naglas ili g. poreznog blagajnika? Mi se oanzvijemo njegovoj želji te zahjevamo od poreznog ureda, da se izjavi u kojem zakonu osniva dočični porezni činovnik svoj zahjeb; jeli taj zakonit ili ne; ako jest, zašto se nekadu sa platežnim nalozom; ako nije, kako će opravdat g. blagajnik svoj postupak?

Molimo za brz i jasan odgovor. **Iz talijanskog tabora.** U istarskom mjestancu, u slavnoj Vižinadi imade novostih, koje nemožemo našim čitateljem zamučati.

Dne 10. oktobra t. g. napadnut bi župe upravitelj, dušom i tielom Talijan. g. Maloz od nezahvalnih (i) sugradjakah u 10 satih u noći kamenjem. Radi toga kažu, da je blo zatvoren neki historiča a dalje... mirna Bosna.

Sirota upravitelj potužio se siladeće nedelje sa prodikacim na večernji pozdrav sa kumenjem, koje je — kako on reče — oko njega kako tuča padalo.

Kako je viditi, ova vjest je odveć suhopurna pak želimo, da nas o tom djeđovakom junadtvu bolje podučil porečka »baba«.

Dvo i drugo vižinadske. G. načelnik postavio je dne 30. septembra za stražara na najmu neke poljske čuvare mjesto obćinskih stražarah. Jedan od tih čuvarah izpali kod smutnje pušku što je ellno uzrujalo stanovništvo. Načelnik hoće se valjda, da će ga doći obćinari u kuću plit za račun smutnje i hitca iz ušice, zahvali se nu časti. Zli jezici govore, da mu je to suda silno žao nu neka se tješti tim, što je odpotte skućio pod svoj jarum kneta i prvog posjednika obćine, poznatoga B., koji će mu moći bogato nagraditi čast načelnika.

Na upit odgovor. Pita nas porečki listić u posljednjem broju, što bi čemo mi kazati na odsudu jednog svećenika iz Lublinske. Odgovor naš je jednodustavan i kratak. Poonjprrije očitvat nam je, da nije naš običaj navajlvat kamenjem i blatom na protivnika pošto je isti blo ma za koje dielo kažnjen. Tako postupaju gospoda »djedovske kulture« uvijek, pak i u zadnjem broju »babe«. Njih ide dakle u tom prva čast. Drugo što imademo odgovoriti jest, da mi neimamo u Trstu porečku cenzuru te »babe« odvratili kako bi zaslužila i uspokono, da mi kod trčanske porote nemožemo apelirat na patri-tizam. Kao što to čine »babini« branitelji u Rovinju.

Ufamo se, da su nas razumili porečki jaslari.

Lutrijski brojevi

Table with 4 columns: Location, Dec 9, Dec 10, Dec 11. Rows include Prag, Lavov, Hermanstadt, Trst, Linc, Buda Pest, Innsbruck.

Trčanska burza

Table with 2 columns: Item, Price. Rows include Austrijska pap. renta, Ugarska, Lata u zlatu, Dionas nar. banke, kredit-banke, Talijanska renta, London 10 ltrah, sterlinah, Napoleon, Cr. kr. cekini, Državna marka, Ito francosko, Talijanske lire.

Podpisani usudjuje se upozoriti sl. vno obćinstvo da je otvorio u ulici **Barriera vecchia** br. 18. **trgovinu od kišobranah** sa bogatim izborom holi avilnih toll vunenih i pamučnih. Popravlja takodje kišobrane i suocobranu. 24-8 Giulio Grimm.

Nova ekonomička krojačnica
 Corso br. 26 p. I. 48-31

Odjela od same vune polag mjeru.
Odjela od chevit od f. 12 dalje.
Gornji od f. 10-18.
 U velikom izboru

odjela fantazije
 polag cijenah, koje se neboje konkurencije.

Takodjer na obroke.

PUSTENE KAPUTE
 za gospodje

u svih bojah, bogato tamburirano, dostatno dugačke i široke, raspoložbe uz poštarsko pouzette, **komad 3 for.**

L. STORCH u BRNU

Jesenska Uješidba

The Millfiori

najbolji lek za dišnja i stvaranje krvi.
 Izvrsen protiv netoči, stezanju u želudcu, hipokondriji, hemoroidam i kožnim bolestim. Dobiva se u ljekarni

P R A X M A R E R 6-12
 (kod dvih crnacah)
 Gradska viednica u Trstu.

Podružnica u Trstu e. kr. povl.
austrijaskog vjeresijskog zavoda
 za trgovinu i obrt.

Novoi za ukamaćenje
 u bankah uz
 4-dnevni odkaz 3 1/2 %
 8-dnevni odkaz 3 1/4 %
 30-dnevni odkaz 3 1/2 %
 u napoleondorih uz
 80-dnevni odkaz 3 1/2 %
 3-mjesečni odkaz 3 1/2 %
 6-mjesečni odkaz 3 1/2 %

Okr u žni odjel
 u bankah 2 1/2 %, kamate na avaku svotu a u napoleondorih bez kamatah.

Naputnice
 za Beč, Prag, Peštu, Brno, Tropolav, Lavov i Rieku, nadalje Zagreb, Arad, Grač, Hermanstadt, Innsbruck, Olciovac, Ljubljana, Salzburg bez troškovah.

Kupnja i prodaja
 od devizah, efektah, takodjer unovčenje kupovah uz 1/2 % provizija.

Predujem
 na varantah, uvjeti na sporazumljenja uz oviro kredita u Londonu ili Parizu 1/2 % provizije za 3 mjeseca.
 Na otketu, 0 1/2 % godišnjih kamatah do iznosu od fr. 1000; na poveće iznosu glasom posebnoga sporazumljenja.

U Trstu 1. oktobru 1884. 62-43

Fichtenbenedel-Extract.

Najnovijim iznašakom profesora Friedlandera, da se može isia upala plućih penosira na zdrava pluća pomoću znanstveno-gijve, po-tvrdjena je izvanredno visoka vrijednost čistijem našem zrakoh kojeg usi-šemo, te nabi smio niti ko krasiti u kućah, napose u sobah za djecu, bolesnike i spavaće upotrebljavati samom bogati smrekovni ekstrakt. Kod ka-rahinalih bolestih prsijih, kašlja, kod gjebe, sibe na prsih, kod krdenijoh, teškog disanja, izkašljavanja krvi i reumatičkih afekcija, je uistinu sa izvrsnim smrekovim ekstraktom pomislanog i očišćenog zrakoh od nozajane, sa mnogobrojnim gijvnim uspjesi pos jedneho vrijednosti. Ciena vohle staklenice 60 nt. Ciena peltentranne prebica 1 fr.

B. Ringler's Söhne Wien.

Polska diploma

ŽELODČNE BOLEZNI
 je moguće **BRZO** in **POŠEVNA** ozdraviti po

JERUZALEMSKEM BALZAMU
 edini in nedosegijivi želodčni pijaci.

Da si človek izvoti pravi lek proti želodčnim boleznim, pač ni tako lahko, posebno dandose, ko v trgovini prodajajo vsakovratne enake leke.

Večina raznih kapljic, izločkov itd., kntera so običajno kakor pravi žudeži pripravljajo, niso nič drugeza, nego škodljiva smesa.

Edini **Jeruzalemski balzam** si je zagotovil valed svoje priprave sustave, odlično oživljajoča in želodčna žive hitro krepčajo moči pravico prednosti nad vsemi drugimi, ker dokazuje tudi sa vsakim dnovom večje preslanje po njemu. Ta balzam bogat na deložojih, sa novih kinestoh robar-baro, katora korenika, na prvobitni način, nega ugodnega upliva na prebavljanje ni dišjeho, je v znanosti sredstvo proti teštvam v želodcu odnošljivo od slabega prebavljanja; znajo pa ga vsi zdravstveniki in v zgodnici priporočajo proti neujednosti, zabnanju, smrdljivi napli, gijvanju, riganju, bacanju, proti hemoroidalnemu trpljanju, zlatenici in vsaki bolezni v črevosju.

Staklenica z navodom vred stano **30 novcov.** 11-5

GLAVNO SKLADIŠČE U LEKARNI.

G. B. PONTONI
 v GORICI.

Skladišča v Trstu v lekarni G. B. Pontoni, na Roki v lekarni al Redontora, G. Gmeiner, v Kormilju v lekarni A. Franzoni, v Tomlinu v lekarni E. Pallesco.

Nepogrjesivo!

Svnik dobijo iznos natrag, kod koga bi mog sigurno djelovati

ROBORANTUM M
 sredstvo za bradonati

beznapuščan ostao. Isto tako sigurno djeluje protiv celacosti, ispađanja kose perutit i ozeđenju. Uspjoh visepatunom trajanjem najamčemo. Originalnu bocu po 1 for. 50 nt. i bocu za probu po 1 for. šalju 1-1

J. Grollich u Brnu.

Roborantium opetovno upotrebljen pokazuje takodjer dobar uspjeh protiv slabosti i glupobolji.

U Trstu: Petar Slocevolch, farmac, ala Marina, Viasanita 13. Pvxmaror ljuk. Hrvatska Slavonska: Zagreb: samo O. Arantim. Rieka: Gmeiner. Gospić: Vouk. Ivano kraj Varazdina: Janos. Ivančić grad: Tollovid. Jasna: Tomaj Karlovac: Fintdes. Petrij: Grčić Zemun: pl. Bonko. Steak: Gursky. Varazdin: Riedl. Vinkovce: pl. Aleman. **Bosnija:** Sarajevo: Pl. Pleyel, lekarnik. D. Tuzia. Peckivović, lekarnik. **Balmacija:** Zadar: Andrievič. Split: Aljinović.

Tamo sa može takodjer dobiti Eau de Riehe, istočno sredstvo ljepote, koja uzdržuje svježost i bledu puhi. Ciena 85 novčića. — *Bouquet de Serail de Grollich*, vonj za rubec i elegantni sviet. Ovo je bisier svih vonju. Kadli vanredno lijepa sprava, služi i kao dar za Božić i imendan. Ciena for. 1.50

Podpisani javlja, da je otvorio u Baricoli, da ugodi naručnikom, silniku svoje dobro poznate krojačnice nalazeće se u ulici S. Antonio br. 5. Pošto je ta filijalka izvan carinske granice, naručbe su prosta

od carine
 i obavljaju se uz najveću točnost radnje i uz nisku cieniu.

Glone jesu:
 Podpuna odjela od f. 10 i više
 Hlače 3-50
 Prtljaci 2-
 Gornji kaputi 9

Pellegrino Levi
 krojačnica sa skladišćem sukna, ulica, S. Antonio br. 5 Trst.
 Naručbe se obavljaju uz pouzette neodvlačnu 62-14

Čudo obrta!

Samo for. 7-75
 stoji kod mor. od danas izvrsna Vušingtonska Remontirka iz prvog double zlata ili srebrnog nikla koja se nateže bez ključa sa spravami kazaljki sa tanko uređenim nikelovim strojom. Za gospodje, vrlo ulzko oleno samo for. 8.50 Ista od 13 lotnog srebra, kuhana od c. k. baždarskog ureda for. 12. **Samo for. 7-40 Ankerovka**

iz najfinijeg double zlata ili srebrnog nikla sa 15 rubina sa kazalom sekunda na minutu točno. **Samo for. 5-10**

Žepna cilindrovka
 iz najfinijeg francuzkog double zlata ili srebrnog nikla. Ista iz 13 lotnog srebra, kuhana od c. k. baždarskog ureda, alno poziceinom for. 6.50. Ovo ure jesu fino gravirane i gulohirane, na minutu točno a za točnost 5 pod. garantirane

Excelsior brilanti
 Samo for. 3-50 jedan prsten iz 6 karatnog zlata sa excelsior brilanti u elegantnih kožnih i samolovih štakaljah. Iz prvog 14 karatnog zlata od ces. kr. baždarskog ureda kuhano for. 6.50.

Samo for. 1-80

igla za kravatu
 iz 6 karatnog zlata sa excelsior brilanti u vrlo elegantnoj štakalji, podstavljenoj sa samotom. **Samo for. 3-50**

par naušnica:
 iz 6 karatnog zlata sa excelsior brilanti u finih kožnih samotom podstavljenoj štakaljah. Ista iz 13 karatnog zlata od c. k. baždarskog ureda kuhano for. 5 par.

Samo for. 2

Medaljon ili narukvica
 iz francuzkog double zlata sa excelsior brilanti vrlo elegantni.

Excelsior brilanti jesu poput vode sjajni, tako bliskajući i bršani, da se nedadu u najboljeg poznavaca od pravih razlučiti, a za trajnost sa jamči. Naručbe sa primaju uz gotov novac ili c. k. poštarskim p us-đem.

Skladišča satovah i ureasah

J. H. Rabinovicz
 WIEN
 III. Hintere Zollamrassae 9

Veliku pozornost
 zbujejo povod v najboljih dunajskih fabrikah tkanin izdelovano in pa navod najvišjih zdravstvenih oblasti iz volne, narojene gostotkan in modni

zimski jopiči
 za zavarovanje zdravja.

Moji jopiči za obvarovanje zdravja so najgorkejša in najzdravjša obleka, ker: 1. Ohranjuje telesu primerno gorkoto; 2. Varujejo telo pred prehlajenjem kajti posuši pot, ki se po njem naraja; 3. Podajajo se po vsakem telu, ter so 4. Izvrsno praktični, pri ravni in v čeno, ker stanejo le **1 for. 80 novce.**

Vrskteri, kojemu jo lastno zdravje marj, naj ne pusti te prilike, si jeden jopič naručiti, ker jo boljši od vake d'ugo zimsko obleke. Naruči se naj prva kakovosti samo pri

Wiener Commission- und Export-Gesellschaft
 Wien, III. Kolontzassae Nr. 8.
 Pri naručitvi zaodajajo novčadi, jeli se hoče veliki, srednji ali majhen jopič. — Poslaja se tudi po poštom novčadi 3-2

Podpisani česta se objaviti trgovcem obrtnikom, novčarom, osjepravajućim družtvom itd., da su otvorili ovdje tvornicu **Pešatah vulkaniziranog kaučuka.**

Corso br. 47 — I. p.

Ie jamče za točno i dobro izradjenje svojih pešatah tako, da se mogu natjeant sa onim berlinskim i bečkih tvornicah i što se tida "svoma nizkih cijenah". Izradjuju se pečati kojed drugo poobze; Pečati, Blijuterie, prikladni za darove, kano: satovi, medaljoni automatični, Akatulle za šibice, Crayon sa perom-pešatom itd. itd. Pečati sa dnevnikom i za označiti registre, naslove, dionice itd. 48-37

Primaju se takodjer pečati na popravak. Naručbe iz pokrajine obavljaju se bez platno. Sa odličnim števanjem **Maerata & Battara.**

Latteria Milanese
 (milanska mlekarna)

Aoquedotto br. 17.

Podpisani smatra si dužnošću upozoriti mnoga naručitelje, da ima u mlekarni svieža i suha voća: izvrsno divljajino, zeleninah sve polag cijenah na trgu Heba genozovkog, kolačah mletajskih, stajstičah padovanskih, gorkih, kolačah salon, masla svieže svaki dan iz Milana. Krema za ovariiti, tučenog povrja prve vrsti, kisaia mliaka. Za objede i solros ovrkavaju se naručbe sa plinotvori povjehom bogato narisani, takodjer u ledu. Naručbe za pokrajinu izvršuju se neodvlačno, no ne izpod 5 kilog. 48-31

M. Melchior.

Veliko skladište živaćih strojevah
 izvornih, za svaku porabu.

Skladište **čvrstih dizaljah**, koje nije moguće razbiti a sjekurne su proti ognju.

Veliki izbor **svetiljakah za petrole**, finih i prostih, za objesiti i za prenušati. 48-16

Prodaja svakojakih **spromah za strojevo**, sa vlastitom rudnicom kovčeni mehanika; primaju se **poprave svakojakih strojevah kod**

FILIPA BATTICHA
 TRST, Via Aoquedotto broj 28.

Naručbe izvršuju se neodvlačno uz pouzette. — Ciena neboje se konkurencija.

Ozdraviti mogu pomoću naše sviet-ske, racionalne i sigurne metode oni, koji boluju na živih padavot. Želudcu, živčanom zujenju u ušeah, ubadju ju ušeah, kod slabo čuju, koji trpe od glavobolje migrene, bledadi i slabini. Kod boleatnih na plućh i nedihu postigli smo posla četvero čednog liješnja najdužnovatije uspjeha. Molimo, da da pošaljete točan opis sa markom za odovor na 2

Privatnu kimiku "Preisal"
 u Salzburg (Austrija)

Ljekarna Trnkoczy
 uz viednicu na velikom gradskom trgu u LJUBLJANI

preporuča i raspoložbo poštarskim pouzettej

MARIJACHELSKE KAPLJICE
 za želudac,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
 NUR ECHT BEI APOTHEKER TRNKOCZY LAMBACH i STUCK 20.

Opomena. Još jednom treba opomenuti, da su ove kapljice izlozbe velikomu patorenju. Mnogo imade ljudi, koji nepoznaju pripravu ovih kapljicah to raspacavaju pod imenom "Marijachele" i tako uzrokuju veliku štetu. Ovo kapljice nisu, radi nezapisa, prave "Marijachele kapljice". Tako dakle želi praviti "Marijachele kapljice" i tako uvjek pazi na gorju aliku mliaka, koja jo kano zna izvornosti zakonom najamčeno, to mora biti na svakoj staklenici. Dobivaju se u lekarni TRNKOCZY, uz viednicu u Ljubljani; jesu najbolje i kako mnoga zalivalna pisma potvrdjuju. najpokušajte i uspjehiše kapljice protiv svim želodčnim bolestim i u njihovim posjedicam. 7

1 staklenica valja 20 nov. i ducet 2 for. 5 duetah samo 8 for.

Poštom raspoljubo se najmanje jedan ducet staklenicah. Naslov:

Ljekarna Trnkoczy u Ljubljani.

ROOB COCCOLA
 posebnost
 e. k. priv. in odlikovane tovarne

ROMANA VLAHOVA
 V SIBENIKU.

Podružnica v Trstu: Via S. Lazzaro 1-B

Prijeten, krepčajan liker, odlikovan sa slavni kolajnam i diplomam na razstavah v Skradinu, Napolju, Trstu, Sv. Vihu, Linciu, na Dunaju, v Kalkuti itd.

Ta iz jagod Junierus oomante in diših željeh napravljen liker jo prijeteoga okusa.

Jako pospešuju prebavljenje in se rabi z dobrim uspjehom za krepčanje oslabelih moči, ker je dokazan njega zdravilni upliv na žive, možgane in na hrbanec.

Prodajo na debelo preskrbujejo moje hiše v Sibenu in v Trstu.

Pradaja na drobno v višeh kavarnah, prodajnicah likerjav in sladničarjah.

Nepokvarjeni pravi liker se pozna po steklenici, v kateri je vlišana firma, potom po samabi z grbom in po malom ovitku z autografovano firmo **Romana Vlahov.** 23-43-11

